

20.07.2011

Ziemia bielska – serce Podlasia

---

autor: ewa_zwierzyńska

Okolice Bielska Podlaskiego to obszar wyjątkowy. Ziemia pogranicza od zawsze stanowiąca integralną część Podlasia, przechodząca z rąk do rąk, otoczona puszciami i bagnami. Zawieruchy dziejowe pozostawiły tu ślad w postaci wielu kultur i religii. To także ziemia, na której przetrwało wiele archaicznych obyczajów, nieznanych w innych częściach Polski.

A. Grabniak – pogańska nekropolia w Zbuczu

Przy drodze z Bielska Podlaskiego do Hajnówki w pobliżu wsi Zbucz znajduje się tajemniczy laszek grabowy – Grabniak. Stoją w nim kamienne kręgi z małych i większych kamieni oraz 17 usypanych kopców – kurhanów. Jest to pogańskie cmentarzysko z IX wieku n.e.

B. Cerkiew w Szczytach

Cerkiewka na wzniesieniu z przyległym cmentarzem, zagubiona gdzieś wśród pól na uboczu wsi Szczyty, oddalona od ruchliwych tras tonęła w promieniach zachodzącego słońca, otoczona wiekowymi lipami pamiętającymi jeszcze czasy ostatnich królów polskich.

C. Krzyż i kapliczka w Hołodach

Na granicy wsi Hołody i Szczyty koło Bielska Podlaskiego stoją dwa niewielkie obiekty sakralne – murowana kapliczka i drewniany krzyż. Oba mają ciekawą przeszłość.

D. Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach

„Lubię idealizować sobie swoje bytowanie – opowiada Doroteusz Fionik, założyciel i kustosz prywatnego muzeum historyczno-etnograficznego - Jadąc ciągnikiem śpiewam Tam po majowuj rosi, tak jak mój dziadek, gdy wioził mnie wozem na pole i śpiewał Po nad liesom, po nad łuhom. Takich obrazów z dzieciństwa się nie zapomina”.

E. Ręcznik obrzędowy na ziemi bielskiej

Pamiętam haftowane obrusy w domu mojej babci, która mieszkała we wsi Hołody koło Bielska Podlaskiego. Wykonane z samodziałowego lnu, na jednym z nich były wyszyte róże, na drugim – leśne poziomki. Babcia zaściełała je tylko na uroczyste obiady i zawsze chwaliła się, że ręczniki wyhaftowała sama.

F. Bielsk Podlaski - najstarsze miasto Podlasia

Bielsk Podlaski jest miastem tak starym, że jego początki rozplývają się w mrokach historii. Niewątpliwie na Podlasiu jest miastem najstarszym. Już za panowania Piastów wchodził w skład państwa polskiego.

G. Kraina Otwartych Okiennic

Kraina Otwartych Okiennic to kilka nadnarwiańskich wsi leżących między Bielskiem Podlaskim a Zabłudowem: Trześcianka, Soce, Puchły, Kaniuki, Cieluski, Wojszki, Plutycze. Ta urokliwa nazwa nie urodziła się w głowach etnografów czy regionalistów, lecz ornitologów, którzy przyjeżdżali tu, by obserwować ptaki na rozlewiskach Narwi, a zostali zauroczeni pięknem wiejskiej, drewnianej architektury podlaskich wsi.